

භාෂණ සිංහලයේ භාවිත වන රූපී හා ඉඟිවැකි පිළිබඳ විමසුමක්

ඩබ්ලිව්. කරුණාරත්න

ගිරාගම ගුරු වෘත්තීය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය

karugiratc@gmail.com

සාරසංක්ෂේප

වාග්විද්‍යාවේ විෂය පථය වන භාෂාවේ, භාෂණය හා ලේඛනය යනුවෙන් ස්වරූප දෙකකි. වාග්විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනවල දී භාෂණයට වැඩි අවධානයක් දක්වනු ලැබේ. සිංහල භාෂණයේ දක්නට ලැබෙන ‘ඉහේ මලක් පිපුණා’, ‘ඔළුව ඉදිමිලා’ වැනි සාම්ප්‍රදායික යෙදුම් ඇතැම්හු රූපී නමින් ද ඇතැම්හු ඉඟිවැකි නමින් ද අවිශේෂයෙන් හඳුන්වති. ඉඟිවැකි හා රූපී නමින් හඳුන්වන්නේ එක ම සංකල්පයක් ද නැතිනම් සංකල්ප දෙකක් දැයි විමසා බැලීම මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණ විය. විස්තරාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය අනුගමනය කරමින් සිදු කළ මෙම පර්යේෂණය සඳහා සිංහල භාෂාවේ භාවිත වන ඉඟි වැකි හා රූපී සියයක් පමණ විශ්ලේෂණය කළ අතර වෙනත් භාෂා කිහිපයක රූපීවල ස්වභාවය ද අධ්‍යයනයට කෙරුණි. ‘ඉඟිවැකි’ හැඳින්වීම සඳහා සංස්කෘත භාෂාවේ ‘රූපී’ යන්න ද පාලි භාෂාවේ ‘රූපී’ යන්න ද පර්යාය වශයෙන් යෙදේ. ව්‍යාකරණානුකූල නෛරූක්තික විග්‍රහයකින් අර්ථකථනය නොකළ හැකි වචන ‘රූපී’ නමින් මාතෘ භාෂාවල අර්ථ දැක්වේ. පාලියේ ‘මණ්ඩප’ යනු රූපීයකි. ‘මත් වන දේ බොන්නා’ යනු එහි වාච්‍යාර්ථයයි. එහෙත් මණ්ඩප යන්නෙහි රූපී අර්ථය ‘සමාන අදහස් ඇති අය රැස්වන තැන’ යන්න යි. ‘ගෝවර’ යන්නෙහි වාච්‍යාර්ථය ‘ගවයන්ගේ හැසිරීම’ වුවත් එහි රූපී අර්ථය ‘ගොදුරු’ යන්න යි. රූපී සඳහා යෙදෙන ඉංග්‍රීසි පර්යාය පදය වන IDIOM යන්නෙහි අදහස තනි වචනයකින් අර්ථය තේරුම් ගත නොහැකි යන්නයි. නිදසුන් ලෙස Colour යනු වර්ණය වුවත් Colour-blind (වර්ණාන්ධ) Join the colour (හමුදාවට බැඳෙනවා) Off-colour (සනීප මද) යන අර්ථ සඳහා භාවිත වේ. වෙනත් භාෂාවල මෙන් වාච්‍යාර්ථයෙන් පැහැදිලි කළ නොහැකි අර්ථ දෙන රූපී සිංහල භාෂණයේ දක්නට ලැබේ. ‘කපු කනවා’, ‘දෙහි කපනවා’, ‘කිඹුල් කඳුළු’, ‘ඇඟේ මාළු නටනවා’ වැනි යෙදුම්හි අර්ථය වාච්‍යාර්ථය ඉක්මවා තිබේ. ඒ අනුව පැහැදිලි වන්නේ වාච්‍යාර්ථයෙන් පැහැදිලි කළ නොහැකි ‘රූපී’ ද සිංහල භාෂාවේ ඇති බව යි. එසේ ම ‘බහින කලාව’, ‘මුණ දැලි ගානවා’, ‘ඉහේ මලක් පිපුණා’ වැනි වාච්‍යාර්ථයෙන් එහි ආරූඪ අර්ථයට ඉඟි සපයන යෙදුම් ද ඇත. ඒවා රූපී නො ව ‘ඉඟිවැකි’ ය. විස්තරාත්මක අධ්‍යයනයක් සහිත ව කළ මෙම පර්යේෂණය මගින් එළඹුණු නිගමනය වූයේ ඉඟිවැකි හා රූපී යනු එක ම සංකල්පයක් නො ව එකිනෙකට වෙනස් සංකල්ප දෙකක් බව යි.

ප්‍රමුඛ පද: ඉඟිවැකි, භාෂණය, රූපී, වාච්‍යාර්ථය, සාම්ප්‍රදායික යෙදුම්

An Investigation about the Idioms (*Rūḍhi*) and Hints (*Iṅgiwāki*) in Spoken Sinhala

W.Karunaratna

Professional Development Center For Teachers – Giragama

karugiratc@gmail.com

Abstract

Language, which is the scope of linguistics, has two forms, speech and writing. In linguistic studies, more attention is paid to speech. Traditional expressions like '*ihē malak pipunā*', '*oluva idimilā*', in the Sinhala language, are known by some people as *Rūḍhi* (idioms) and also as *Iṅgiwāki* (hints). The objective of this research was to investigate whether what is known as *Rūḍhi* and *Iṅgiwāki* is one concept or two concepts. For this research, which was carried out following the descriptive research method, about 100 idioms (*Rūḍhi*) and hints (*Iṅgiwāki*) used in the Sinhala language were analysed and the nature of idioms in several other languages was also studied. 'Hints' (*Iṅgiwāki*) are called in Sanskrit as '*Rūḍhi*' and in Pāli as '*Rūḷhi*'. Words that cannot be interpreted by grammatical etymological analysis are defined as '*Rūḍhi*' in native languages. In Pāli '*maṇḍapa*' is a *Rūḍhi*. Its denotative meaning is 'a person who drinks drinker intoxicants'. But the *Rūḍhi* (idiomatic) meaning of '*maṇḍapa*' is a 'place where like-minded people gather'. Although the denotative meaning of '*gōcara*' is 'behaviour of cattle', its *Rūḍhi* (idiomatic) meaning is 'object'. The English synonym for *Rūḍhi*, Idiom, means words cannot be taken individually to understand the meaning. For instance, although 'colour' means 'colour of something', it is used to mean 'colour-blind (unable to distinguish certain colours)', 'join the colour' (join the army), and 'off-colour' (not well). As in other languages, *Rūḍhi* (idioms), which cannot be explained literally, is also found in Sinhala. The meaning of phrases such as '*Kadju kanawa*' (eating cashews), '*Humbas biya*' (phobia of anthills), '*kimbul kandulu heleema*' (shedding crocodile tears) and '*Ange malu natanawa*' (body flesh dancing) have gone beyond the denotative meaning. Accordingly, it is clear that *Rūḍhi* (idioms), which cannot be explained denotatively, is also found in the Sinhala language. Also, there are phrases like '*Bahina Kalava*', '*Mune Dali Ganawa*', '*Golubeli Gamana*' which give clues to its deep meaning. They are not *Rūḍhi*, but 'hints' (*Iṅgiwāki*). Accordingly, it can be concluded that '*Iṅgiwāki*' and *Rūḍhi* are not the same concept but two different concepts.

Keywords: Allusive, Conventional Applications, Discourse, Rhetoric, *Rūḍhi*